

‘De rechtszaken zijn very ugly’

Geld verdienen in een rampstad als New Orleans, wat is daar verkeerd aan, vraagt de claimadvocaat. Hij is geen bloedzuiger, hij staat de getroffen bevolking bij.

Zelden speelt juridisch werk zich zo in de openheid af als in New Orleans. De claimadvocaten van de gebroeders Bruno & Bruno plaatsten in de meest getroffen wijken honderden bordjes om de duizenden huiseigenaren te waarschuwen „niet voor de tweede keer slachtoffer te worden”. Advocate Diane Lundeen schreef met een spuitbus „0 dead”, op de muur van haar kantoor. En daarnaast „looters shot”, ‘op plunderslaars wordt geschoten’.

Joseph Bruno en Diane Lundeen hebben een andere actieradius. Hij heeft met vier broers een van de grotere claimadvocatenkantoren van de stad en probeert schikkingen te treffen met multinationals, zij handelt in haar eentje kleinere zaken in het familierecht af. Maar ze hebben gemeen dat ze deel uitmaken van de groeiende groep claimadvocaten die willen verdienen aan de stad. „En wat is daar verkeerd aan?” vraagt Joseph Bruno, de oudste van de broers. „Ik ben geen bloedzuiger. Ik sta de bevolking bij en probeer tegelijkertijd wat te verdienen.”

Ook al komt de rechtspraak door beschadigde gebouwen en documenten en de afwezigheid van rechters, juryleden en verdachten een half jaar na de orkaan moeizaam op gang, voor claimadvocaten zijn dit hoogtijdagen. Nu moeten ze scoren. Ze hebben zaken aangespannen tegen energieconcerns als Shell, tegen de Amerikaanse rijkswaterstaat, tegen verzekeraars, tegen de politie, zelfs tegen een verzorgingshuis waar vlak vóór de orkaan uitzonderlijk veel ouderen stierven. Op enorme reclameborden boven de snelweg, op radio of tv, overal zie je en hoor je claimadvocaten. Ze zijn alomtegenwoordig in deze stad waar de helft van de inwoners nog altijd niet is teruggekeerd.

Hoeveel advocaten er nu precies aan het werk zijn in New Orleans, weet niemand. Er zijn nauwelijks goedlopende rechtbanken, overzicht ontbreekt. De beroepsorganisatie Louisiana Trial Lawyers Association heeft als enige zicht op het juridische systeem. Vóór de or-

kaan had de organisatie 1.500 leden in de staat. De meesten werkten in New Orleans. „Sommigen zijn de staat uit, sommigen zoeken een loopbaan met zekerheid in het vastgoed. Maar dat er hier geld te verdienen is, dat is zeker”, zegt Robert Kleinpeter, voorzitter van de branchevereniging.

Neem Bruno & Bruno. Het kantoor had vóór de orkaan 22 werknemers. In de week erna nam het kantoor nog eens 20 secretaresses aan met als enige bezigheid het administreren van klachten van huiseigenaren over verzekeraars. Een gouden zet, denkt Bruno achteraf. Het kantoor heeft nu 4.000 cliënten („Allemaal zwarten, allemaal uit de laagste sociale klasse”), die samen rechtszaken zullen aanspannen. Die zaken zijn alleen nog lang geen gewonnen zaak, zegt Bruno met zijn handen achter het hoofd, zweetplekken onder zijn oksels. Als huiseigenaren al verzekerd waren, dan was het voor stormschade. Niet voor waterschade. Dat het dak niet door water van

New Orleans is stad van blanken geworden

het huis werd afgeblazen, dat is vaak wel duidelijk. Maar waardoor zakte het huis door zijn voegen en kwamen meubels straten verder terecht? Bruno: „Verzekeraars hebben zich juridisch goed ingedekt, zeker in deze stad die vaker overstromt. Het is een hels karwei.”

Bovendien: hoe aan een jury te komen in een halflege stad? De post functioneert nauwelijks, telefoon- en internetverbindingen zijn nog hoogst gebrekkig. In Louisiana moet een jury de zaak beoordelen als een eiser meer dan 50.000 dollar (42.000 euro) claimt. Meestal is dat het geval. De Trial Lawyers Association wist de eis voor een jury te verviervoudigen tot 250.000 dollar. Zo kunnen meer zaken zonder jury doorgang vinden. Eind maart wordt de eerste juryrechtspraak verwacht. Het kan de brancheorganisatie niet snel genoeg beginnen.

Bruno kan na dertig jaar in het vak met juryrechtspraak overweg, zegt hij. Jury's veranderen nu met de stad mee. Omdat de armste inwoners het zwaarst getroffen zijn, blijven zij vaker weg. Voor het eerst in decennia wonen er nu in

New Orleans meer blanken dan zwarten. Jury's worden steeds blanker. Bruno: „En iedere advocaat weet het: zwarte jury's zijn simpelweg genereuzer.”

Liever nog dan procederen proberen hij en zijn kleinere vakgenote Lundeen te schikken. Scheeltijd. 40 procent van de opbrengst is voor hen. Dat is een andere reden waarom de advocaten zo snel mogelijk in New Orleans aan het werk willen: *no cure, no pay*. Is er geen zaak, dan zijn er geen inkomsten. Sommige zaken worden lastig, denkt Bruno. Die tegen het US Army Corps of Engineers, bijvoorbeeld. Deze Amerikaanse versie van rijkswaterstaat kan volgens een regel uit 1928 niet verantwoordelijk gehouden worden voor schade na dijkdoorbraken. De zaken tegen olieconcerns schat hij gunstiger in. Uit een opslagtank bij Murphy Oil lekte vier miljoen liter olie, een terrein met 2.500 woningen raakte vervuild. Tegen de raffinaderij zijn negentien rechtszaken aangespannen. Bruno & Bruno neemt er een voor zijn rekening. „Dat wordt in totaal vast een schikking van een paar honderd miljoen”, zegt Joseph Bruno achteloos. Ooit schikte tenslotte een sigarettenfabrikant voor 600 miljoen dollar in een zaak door hem aangespannen, voegt hij er losjes aan toe.

Diane Lundeen, van ‘looters shot’ op de muur, is in haar aanpak bescheidener. De eerste weken was ze bezig haar papierwerk veilig te stellen. Haar ‘echte’ kantoor heeft nog steeds geen dak of muren. Ze werkt nu vanuit huis, samen in een kamer met haar man die een IT-bedrijfje heeft. Haar omzet lag de afgelopen maanden 40 procent lager dan normaal. Ze betreurt het dat Katrina juist de laatste maanden van het jaar de stad lamlegde. Want vlak voor de jaarwisseling wordt om belastingredenen altijd het meest geschikt en dat kon nu niet. Ook Lundeen ziet haar inkomsten groeien. Een vakbond uit New York heeft haar in de arm genomen om werknemers die in het rampgebied te hard werken te beschermen.

Lundeen hoopt het grote geld te gaan verdienen aan gezinsgeweld. Een groeimarkt in deze crisistijd, denkt ze. Hele gezinnen zijn er die sinds Katrina in een auto of bij familieleden wonen en geen geld hebben. Prostitutie en mishandeling liggen op de loer. „De zaken zijn *very ugly*, erg naar”, zegt ze. „Wat er met families gebeurt, het breekt mijn hart. Maar deze zaken betalen uiteindelijk wel mijn hypotheek.”